Таким чином, за умови кваліфікованого симптоматичного лікування, відновлення фізіологічної прохідності сечовивідних шляхів і корегування раціону хворих тварин, 95 % тварин повністю одужували на 30 добу лікування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кучеренко Ю.Л. Болезни почек у кошек и собак. Одесса, 2003. С. 96–100.
2. Chow F.C., Duch D.S., Hamar D.W. Patogenesis end etiology of urolithiasis. Boca. Raton, Fla, 1982. 46 p.
3. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2015. Ч. 2. 610 с.
4. Gjaldbaek J.C., Robertson W.G. Does urine from stone-formers contain macromolecules which promote the crystal growth rate of calcium oxalate crystals in vitro? Clin Chim Acta. 1980. Nov 20. № 108 (1). P. 75–80.
5. Байнбридж Дж., Эллиотю Д. Нефрология собак и кошек. Байнбридж, М.: Аквариум, 2003. 270 с.

Секція. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АКУШЕРСТВА І БІОТЕХНОЛОГІЇ РЕПРОДУКЦІЇ ТВАРИН

УДК: 619:618:636.7

БІЛЕНЬКА А.О., магістрантка
Науковий керівник – **ВЛАСЕНКО С.А.,** д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
dep.reproduction@btsau.edu.ua

ПОРУШЕННЯ ФЕРТИЛЬНОСТІ У СУК (ПОШИРЕНІСТЬ І ДІАГНОСТИКА)

Неплідність у сук у 16,5 % випадків була зумовлена патологією яєчників. Найчастіше порушення фертильності виникали внаслідок морфологічних уражень матки – 42,1 %. Також спостерігалася досить високий рівень виникнення пухлин у статевих органах та молочної залози. Найчастіше у сук діагностували піометру (19,7 %), хронічний ендометрит (13,5 %) та несправжня вагітність (12,1 %). Основним методом діагностики за порушення фертильності у сук було ультразвукове сканування

Ключові слова: суки**,** порушення фертильності, методи діагностики.

Перед ветеринарними репродуктологами постають нові актуальні задачі і проблеми контролю відтворної функції як у самців, так і самок. Окремим напрямками ветеринарних клінік дрібних домашніх тварин стали діагностика та лікування неплідності сук. Причини порушення їх фертильності різноманітні [1, 2]. Часто вони можуть бути не пов'язані з репродуктивним здоров'ям самок, оскільки в основі неплідності лежить невдало обраний час в'язки. Аборти, резорбція плодів, різні захворювання матки, яєчників і піхви, а також порушення гормонального фону є проблемами, що призводять до довготривалої неплідності або повної втрати фертильності самок [3–5].

Метою наших досліджень було визначити поширеність порушення фертильності та їх причини у сук в умовах клініки ,,Центр сучасної ветеринарної медицини“, м. Київ. Матеріалом дослідження слугували суки репродуктивного віку різних порід.

За результатами власних досліджень та за даними реєстраційних документів клініки впродовж 2019–2021 років за ветеринарною допомогою у проблемах репродуктивного здоров'я було досліджено 315 собак. Гінекологічне дослідження проводили за встановленим протокольним алгоритмом: «збір анамнезу→загальне клінічне дослідження→морфологічне дослідження крові→спеціальне гінекологічне дослідження (огляд, УЗД внутрішніх статевих органів, вагінальна цитологія)→додаткові діагностичні дослідження (біохімічні та/або гормональні дослідження крові, мікробіологічні дослідження. вагіноскопія, гістероскопія, лапороскопія, за показанням – гістоцитологія, дослідження інших органів або функціональних систем)».

Причини порушення фертильності та методи діагностики подано у табл. 1. Як видно з даних табл., неплідність у сук у 16,5 % випадків була зумовлена патологією яєчників.

Найчастіше порушення фертильності виникали внаслідок морфологічних уражень матки – 42,1 %.

Таблиця 1– **Поширеність гінекологічної патології у сук та методи діагностики**, n=315

Гінекологічна патологія	Кільк. n/%	Спеціальні методи діагностики							
		ЗД	вагін. цитол	горм. досл.	гістеро-скопія	лапаро-скопія	гістол	мікроб	нші
Анестрія	10/3,2		+	+					
Розщеп. тічка	5/1,6		+	+					
Ановуляція	14/4,4		+	+					
Гермафродит.	1/0,3			+		+			
Кісти яєчників	23/7,3		+	+		+			
Вагін. кровотеч	9/2,8		+	+					
Несправ.вагітн.	38/12,1				+			+	
Гіпотиреоідизм	2/0,6			+					
Пухлини матки яєчників,піхви, вульви, мол. з.	49/ 15,6					+	+		
Кістозна гіперплазія ендометрію	28/8,9				+		+		
Ендометрит	42/13,5				+			+	
Піометра	62/19,7				+			+	
Вагініт	16/5,1							+	
Інша	16/5,1								

Також спостерігалася досить високий рівень виникнення пухлин у статевих органах та молочної залози. Найчастіше у сук діагностували піометру (19,7 %), хронічний ендометрит (13,5 %) та несправжня вагітність (12,1 %). Основним методом діагностики за порушення фертильності у сук було ультразвукове сканування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Aspinall V. Reproductive physiology of the bitch. Veterinary Nursing Journal. 2011. Vol. 26. P. 153–157.
2. Голумбійовська Т.В., Стефаник В.Ю. Порушення відтворної функції у сук та методи діагностики. Наук. Вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. 2018. Т. 20. № 3. С. 385–395. DOI: 1015421/nvlvet8376.
3. Jacquie R. Clinical Endocrinology of Companion Animals. Wiley-Blackwell, 2013. 538 p.
4. Kustritz Root M.V., Blackwell W. Clinical Canine and Feline Reproduction: Evidence – Based Answers. 2011. 332 p.
5. Березовський А., Харенко М., Хомин С. Фізіологія і патологія розмноження дрібних тварин. В-во: Полісся, 2017. 392 с.

УДК: 619:618.4.-002:636.2

ЗАДОРОЖНІЙ І.П., магістрант
Науковий керівник – **ВЛАСЕНКО С.А**., доктор вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
dep.reproduction@btsau.edu.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЙОДОЗОЛУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ КОРІВ З ПІСЛЯРОДОВИМ МЕТРИТОМ

При застосуванні йодозолу виділення ексудату з ураженої матки припинялося на 8,4±1,1 добу, відновлення ригідності і розмірів матки спостерігалося на 21,7±2,6 добу. За використання метрикуру зазначені показники дсягали 7,6±0,9 та 24,3±1,9 доби, відповідно. Однак, термін прояву першої стадії збудження у корів, яких лікували йодозолом був на 14,1 добу меншим ніж при застосуванні метрикура. Заплідненість після